

ESIMESE ASTME KOHTU MÄÄRUS (viies koda)

28. juuni 2005^{*}

Kohtuasjas T-386/04,

Eridania Sadam SpA, asukoht Bologna (Itaalia),

Italia Zuccheri SpA, asukoht Bologna,

Zuccherificio del Molise SpA, asukoht Termoli (Itaalia),

CO.PRO. B — Cooperativa produttori bieticoli Soc. coop. rl, asukoht Minerbio (Itaalia),

SFIR — Società fondiaria industriale romagnola SpA, asukoht Cesena (Itaalia),

esindajad: advokaadid G. Pittalis, I. Vigliotti, G. M. Roberti, P. Ziotti ja A. Franchi, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hagejad,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

VERSUS

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: C. Cattabriga ja L. Visaggio, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

keda toetab

Euroopa Liidu Nõukogu, esindaja: F. Ruggeri Laderchi,

menetlusse astuja,

mille esemeks on nõue tühistada komisjoni 30. juuni 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1216/2004 artikli 1 punkt d, millega kehtestatakse valge suhkru tuletatud sekkumishinnad turustusaastaks 2004/2005 (ELT L 232, lk 25),

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees M. Vilaras, kohtunikud M. E. Martins Ribeiro ja K. Jürimäe,

kohtusekretär: H. Jung,

on andnud käesoleva

määruse

Õiguslik raamistik

- 1 Nõukogu 19. juuni 2001. aasta määruse (EÜ) nr 1260/2001 suhkrosektori turgude ühise korralduse kohta (EÜT L 178, lk 1; ELT eriväljaanne 3/33, lk 17; edaspidi „alusmäärus“) I jaotise 1. ja 2. peatükis on kehtestatud muu hulgas hinnasüsteem ja kvootide süsteem turustusaastateks 2001/2002 kuni 2005/2006.

- 2 Kvootide süsteemiga on igale liikmesriigile eraldatud riikliku suhkrutoodangu baaskogus, mis on jagatud iga liikmesriigi siseselt tootjate vahel tootmiskvootidena A ja B. Neile kahele kvoodile on tagatud turustamisvõimalus ja need on seotud turustusaastaga, mis algab 1. juulil ja lõpeb järgmise aasta 30. juunil.

- 3 Hinnasüsteem sisaldab sekkumismehhanismi, mille eesmärk on tagada toodete hinnad ja turustamisvõimalus ning stabiliseerida suhkruturgu.

- 4 Valge suhkru hinnad ei ole kogu ühenduse territooriumil ühesugused. Baasmääruse artikli 2 lõigetes 1 ja 4 sätestatakse, et puudujäägita piirkondades määratakse suhkrutootjatele „sekkumishinnaks” 63,19 eurot 100 kg kohta, ja nähakse ette, et igale puudujäägipiirkonnale määrab komisjon igal aastal kindlaks „tuletatud sekkumishinna”.

- 5 Sellist hindade eristamist nimetatakse „regionaliseerimiseks” ja selle tulemusena kehtestatakse baasmäärusega puudujäägita piirkondades toodetud suhkrule ettenähtud kvootide piires kõrgem hüvitis ja samal ajal ka selle suhkru tootmiseks vajaliku toormaterjali kõrgemad ostuhinnad.

- 6 Mis puudutab suhkrupeedi ostuhindu, siis puudujäägita piirkondade miinimumhinnad ja puudujäägipiirkondade korrigeeritud miinimumhinnad vastavad puudujäägita piirkondade sekkumishindadele ja iga konkreetse puudujäägipiirkonna tuletatud sekkumishinnale. Suhkrutootjad peavad suhkrupeeditootjatele tasuma esimeste hindade alusel.

- 7 Vastavalt baasmääruse artikli 4 lõikele 2 korrutatakse puudujäägita piirkondadele kohaldatavaid korrigeeritud miinimumhindu kahega. Neid hindu suurendatakse esiteks summa võrra, mis võrdub kõnealuse ala tuletatud sekkumishinna ja sekkumishinna vahega. Nii saadud summa korrutatakse koefitsiendiga 1,30.
- 8 Kuna arvati, et Itaalia tootmispiirkonnad on turustusaastal 2004/2005 tõenäoliselt puudujäägipiirkonnad, siis kehtestati komisjoni 30. juuni 2004. aasta määruse (EÜ) nr 1216/2004, millega kehtestatakse valge suhkru tuletatud sekkumishinnad turustusaastaks 2004/2005 (ELT L 232, lk 25, edaspidi „vaidlustatud määrus“), artikli 1 punktis d valge suhkru sekkumishinnaks kõigis Itaalia piirkondades 655,30 eurot tonni kohta.

Menetlus

- 9 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseelisse 27. septembril 2004.
- 10 Esimese Astme Kohtu viienda koja esimehe 8. detsembri 2004. aasta määrusega lubati nõukogul astuda menetlusse komisjoni nõuete toetuseks. Nõukogu esitas oma menetlusse astuja seisukohad 11. veebruaril 2005.
- 11 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel esitas komisjon Esimese Astme Kohtu kantseelisse 17. novembril 2004 eraldi dokumendina saabunud vastuvõetamatuse vastuväite. Hagejad esitasid selle vastuväite kohta oma märkused 14. jaanuaril 2005.

- 12 Associazione nazionale bieticoltori, Consorzio nazionale bieticoltori ja Associazione bieticoltori italiani esitasid Esimese Astme Kohtu kantseleisse 29. detsembril 2004 saabunud avaldused menetlusse astumiseks kostja nõuete toetuseks. Pooled ei vaieldnud neile taotlustele vastu.

Poolte nõuded

- 13 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul:

- jätta komisjoni esitatud vastuvõetamatuse vastuväide rahuldamata või jätta see lahendamiseks koos põhinõudega;

- tühistada vaidlustatud määruse artikli 1 punkt d;

- teise võimalusena, tuvastada EÜ artikli 241 alusel baasmääruse artikli 2 õigusvastamus ja kohaldamatus ulatuses, milles see ei võimalda komisjonil võtta tuletatud sekkumishindade kehtestamisel arvesse nullmääraga ja piiranguteta importide olemasolu;

- mõista kohtukulud välja komisjonilt.

- 14 Oma vastuvõetamatus vastuväites palub komisjon Esimese Astme Kohtul:
- esimesena, jätta hagi vastuvõetamatus tõttu läbi vaatamata;

 - mõista kohtukulud välja hagejalt;

 - teise võimalusena, määrata Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 114 lõike 4 teise lõigu alusel uus tähtaeg menetluse jätkamiseks.
- 15 Oma menetlusse astuja seisukohtades palub nõukogu Esimese Astme Kohtul tunnistada vastuvõetamatuks nii esitatud hagi kui hagejate poolt EÜ artikli 241 alusel esitatud õigusvastasuse väide.

Vastuvõetavus

- 16 Kodukorra artikli 114 lõike 1 alusel võib Esimese Astme Kohus, kui pool seda taotleb, otsustada vastuvõetamatus küsimuse asja sisuliselt arutamata. Sama artikli lõike 3 kohaselt on järgnev menetlus suuline, kui Esimese Astme Kohus ei otsusta teisiti. Esimese Astme Kohus leiab käesolevas asjas, et piisab kohtutoimiku dokumentidest ning vajadus suulise menetluse avamiseks puudub.

Poolte argumendid

- 17 Komisjon leiab, et hagi tuleb jätta vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata. Vaidlustatud määrus on väidetavalt õigustloov akt, mis ei puuduta hagejaid isiklikult (Esimese Astme Kohtu 8. juuli 1999. aasta otsus kohtuasjas T-168/95: Eridania jt v. nõukogu, EKL 1999, lk II-2245, mida kinnitab Euroopa Kohtu 28. juuni 2001. aasta määrus kohtuasjas C-352/99 P: Eridania jt v. nõukogu, EKL 2001, lk I-5037).
- 18 Seda lahendust kinnitab Esimese Astme Kohtu 8. juuli 2004. aasta määrus kohtuasjas T-338/03: Eridania jt v. komisjon (kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 31).
- 19 Esimese Astme Kohus täpsustas selles määruses samuti, et kahju, mida hagejad väidetavalt kannavad Itaalia suhkrupeedi hinnatõusu, mis tuleneb tuletatud sekkumishinna kohaldamisest, ja selles liikmesriigis suhkruhinna languse, mis tuleneb Balkani riikidest pärit oleva suhkru impordi suuremisest, koosmõju tõttu, ei olnud iseenesest selline, mis eristaks hagejaid Esimese Astme Kohtu väljakujunenud praktika tähenduses (määruse punktid 34–36).
- 20 Esimese Astme Kohus leidis lõpuks, et komisjoni 30. juuni 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1158/2003, millega määratakse valge suhkru tuletatud sekkumishinnad turustusaastaks 2003/2004 (EÜT L 162, lk 24; ELT eriväljaanne 3/39, lk 181), artikli 1 punkti c tühistamiseks esitatud hagi vastuvõetamatus ei tähendanud, et hagejad oleksid jätud ilma tõhusast kohtulikust kaitses. Hagejatel oli võimalus vaidlustada määruse nr 1158/2003 seaduslikkus pädevas siseriiklikus kohtus ja nad kasutasid seda õigust, algatades menetluse Tribunale amministrativo regionale del Lazio's (Lazio maakonna halduskohus, Itaalia) (määruse punktid 41 ja 42).

- 21 Komisjoni arvates tuleb käesolevas asjas teha samad järeldused, kuna ühelt poolt hagejate õiguslik olukord, samuti vaidlustatud määruse olemus ja ulatus, ning teiselt poolt õiguslik olukord ja määruse nr 1158/2003 olemus ja ulatus, mida Esimese Astme Kohus analüüsis oma eespool punktis 18 viidatud 8. juuli 2004. aasta määruses kohtuasjas Eridania jt v. komisjon, on täiesti identsed. Hagejad ei toetu ühelegi eriomasele tunnusele ega asjaolule, mis õigustaks nende isiklikku huvi nõuda vaidlustatud määruse tühistamist, ja lisaks ei kujuta komisjon ette, milline selline kaebeõigusega seotud tunnus või asjaolu olla võiks.
- 22 Nõukogu toetab komisjoni argumente ja leiab samuti, et käesolev hagi on vastuvõetamatu. Ta lisab, et hagejate viited kohtujurist Jacobsi ettepanekule Euroopa Kohtu 25. juuli 2002. aasta otsuse ettevalmistamisel kohtuasjas C-50/00 P: Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu (EKL 2002, lk I-6677, I-6681) ja Esimese Astme Kohtu 3. mai 2002. aasta otsusele kohtuasjas T-177/01: Jégo-Quéré v. komisjon (EKL 2002, lk II-2365) on täiesti asjassepuutumatud, kuna nendes kohtuasjades käsitletud olukorrad on käesolevast asjast igal juhul väga erinevad.
- 23 Lisaks vaidleb nõukogu vastu hagejate argumendile, mille kohaselt EÜ asutamislepingus sätestatud eelotsusetaotluse esitamise mehhanism ei vasta tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttele. Ka ei ole nende liikmesriikide konstitutsioonikohtud, kus tuntakse analoogset eelotsusetaotluse esitamise mehhanismi, ega Euroopa Inimõiguste Kohus viimase poole sajandi jooksul leidnud, et eelotsusetaotluse esitamisel põhinev kohtulik kaitse ei oleks tõhus.
- 24 Mis puudutab hagejate viidet Euroopa Põhiseaduse lepingu (ELT 2004, C 310, lk 1) artikli III-365 lõikele 4, siis leiab nõukogu, et tegemist on *de lege ferenda* argumendiga. See, et selle sättega kaotatakse tulevikus teatud juhtudel isikliku huvi nõue, tõendab, et kehtivas õiguses see nõue eksisteerib ja et seni, kuni praegune leping on jõus, oleks meelevaldne jätta see tähelepanuta.

- 25 Lõpuks leiab nõukogu, et hagejate teine nõue, mis puudutab baasmääruse artikli 2 õigusvastasust, tuleb jätta vastuvõetamatusesse tõttu läbi vaatamata põhjusel, et hagiavaldus ei vasta Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 punkti c nõuetele (Euroopa Kohtu 6. jaanuari 2004. aasta määrus kohtuasjas C-333/02: Itaalia *v. komisjon*, kohtulahendite kogumikus ei avaldata, punkt 12). Kuna hagejate nõue vaidlustatud määruse tühistamiseks ei ole vastuvõetav, ei ole igal juhul vastuvõetav ka nende nõue tuvastada baasmääruse õigusvastasus, mis objektiivselt puudutab neid vaid kui suhkrutootjaid.
- 26 Hagejad ei vaidle vastu, et vaidlustatud määrus on õigustloov akt, ning tunnistavad, et tulenevalt Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast EÜ asutamislepingu artikli 230 neljanda lõigu tõlgendamise kohta on problemaatiline tunnustada nende õigust esitada hagi.
- 27 Siiski leiavad nad, et see kohtupraktika, mida kinnitavad eespool punktis 22 viidatud Unión de Pequeños Agricultores *v. nõukogu* kohtuotsus, Euroopa Kohtu 1. aprilli 2004. aasta otsus kohtuasjas C-263/02 P: komisjon *v. Jégo-Quéré* (EKL 2004, lk I-3425) ja eespool punktis 18 viidatud 8. juuli 2004. aasta Eridania jt *v. komisjon* määrus, on äärmiselt piirav ja selline tõlgendus võib viia õigusemõistmisest keeldumiseni olukorras, kus õigustloov akt, mis puudutab otseselt füüsiliste ja juriidiliste isikute õiguslikku olukorda, ei nõua siseriiklike ametiasutuste eelnevaid rakendusmeetmeid ja kus ainus võimalus määruse vaidlustamiseks on rikkuda esmalt selle sätteid eesmärgiga toetuda seejärel algatatavas kohtumenetluses nende sätete õigusvastasusele (eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus Jégo-Quéré *v. komisjon*, punkt 45, ja eespool punktis 22 viidatud kohtujurist Jacobi si ettepanek kohtuotsusele Unión de Pequeños Agricultores *v. nõukogu*, punkt 43).
- 28 Hagejad lisavad, et EÜ artiklis 234 ette nähtud eelotsusetaotluse esitamise menetlust ei saa 4. novembri 1950. aasta Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, muudetud kujul (edaspidi „EIÖK”), artiklites 6 ja 13 ette nähtud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte seisukohast, mida kinnitavad eespool punktis 22 viidatud

kohtuotsus Unión de Pequeños Agricultores *v.* nõukogu ja eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus komisjon *v.* Jégo-Quéré ja 7. detsembril 2000. aastal Nice'is välja kuulutatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (EÜT C 364, lk 1) artikkel 47, pidada füüsilistele ja juriidilistele isikutele sellist tõhusat kohtulikku kaitset tagavaks, mille alusel saaksid viimased vaidlustada nende õiguslikku olukorda otseselt puudutavate ühenduse õigustloovate normide seaduslikkuse.

29 Eelotsusetaotluse esitamine ei ole üks hagejate võimalikest õiguskaitsevahenditest, vaid pigem vahend, mille kasutamine sõltub suures osas siseriikliku kohtu hinnangutest. Võimalus esitada eelotsusetaotlus Euroopa Kohtule arutamiseks on seega juhuslik, kuna eelotsusetaotluse menetlus on liiga keeruline ja sellega seonduvad raskused ja ebakindlused. Sellist hinnangut kinnitab see, et hagejate poolt Tribunale amministrativo regionale del Lazio's algatatud menetlus, mille käigus nad vaidlustasid määrusega nr 1158/2003 Itaaliale turustusaastaks 2003/2004 kehtestatud valge suhkru sekkumishinna seaduslikkuse, ei ole käesoleva hetkeni andnud alust Euroopa Kohtule eelotsusetaotluse esitamiseks.

30 Viimasena väidavad hagejad, et just selleks, et tagada füüsiliste ja juriidiliste isikute tõhus kohtulik kaitse selliste õigustloovate aktide suhtes, mis ei nõua rakendusmeetmeid, annab EÜ artikli 230 neljanda lõigu asendamine tulevikus Euroopa põhiseaduse III-365 artikli lõikega 4 igale füüsilisele või juriidilisele isikule õiguse esitada hagi „üldakti vastu, mis puudutab teda otseselt ja ei sisalda rakendusmeetmeid”. See asendus on tegelikult deklaratiivse iseloomuga, kuna õigus tõhusale kohtulikule kaitsele pädevas kohtus on juba, nagu korduvalt kinnitatud (vt eespool punkt 28), üks ühenduse õiguse aluspõhimõtetest (Euroopa Kohtu 15. mai 1986. aasta otsus kohtuasjas 222/84: Johnston, EKL 1986, lk 1651, punkt 18).

Esimese Astme Kohtu hinnang

- 31 Esiteks tuleb märkida, et pooled ei vaidlusta asjaolu, et vaidlustatud määrus on õigustloov akt. Vaidlustatud määruse artikli 1 punkti d kohaldatakse seega objektiivselt määratletud olukordades ja see on üldjoontes adresseeritud üldiselt ja abstraktselt kindlaks määratud isikute rühmale (vt selle kohta eespool punktis 17 viidatud 28. juuni 2001. aasta määrus Eridania jt v. nõukogu, punktid 45 ja 46; eespool punktis 17 viidatud kohtuotsus Eridania jt v. nõukogu, punkt 39 ja eespool punktis 18 viidatud 8. juuli 2004. aasta määrus Eridania jt v. komisjon, punkt 31).
- 32 Nii EÜ artikli 230 neljanda lõigu sõnastusest kui Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et füüsiline või juriidiline isik võib esitada hagi sellise otsuse tühistamiseks, mille adressaadiks ta ei ole, üksnes siis, kui see otsus puudutab teda nii otseselt kui isiklikult (Euroopa Kohtu 30. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas C-167/02 P: Rothley jt v. parlament, EKL 2004, lk I-3149, punkt 25; vt selle kohta samuti Euroopa Kohtu 17. jaanuari 1985. aasta otsus kohtuasjas 11/82: Piraiki-Patraiki jt v. komisjon, EKL 1985, lk 207, punkt 5).
- 33 Selles osas tuleb meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale puudutab otsus füüsilist või juriidilist isikut isiklikult, kui see otsus mõjutab neid teatud neile eriomaste tunnuste või neid iseloomustavate faktiliste asjaolude tõttu, mis neid kõigist teistest eristavad, ning seeläbi individualiseerib neid sarnaselt selle otsuse adressaadiga (eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu, punkt 36; eespool punktis 27 viidatud määrus komisjon v. Jégo-Quéré, punkt 45, ja eespool punktis 18 viidatud määrus Eridania jt v. komisjon, punkt 33).
- 34 Käesolevas asjas ei viita hagejad osas, mis puudutab käesoleva hagi vastuvõetavust, ühelegi eriomasele tunnusele ega asjaolule, mis põhjendaksid nende isiklikku huvi

nõuda vaidlustatud määruse tühistamist, ja tunnistavad, et on teadlikud, et tulenevalt Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast on problemaatiline tunnustada nende õigust esitada hagi selle määruse tühistamiseks. Kui lugeda hagiavaldust tervikuna, siis võib siiski järeldada, et hagejate arvates puudutab vaidlustatud määrus nende õiguslikku olukorda eriomasel viisil, mis võimaldab neid eristada kõikidest teistest selle valdkonna ettevõtjatest, kuna erinevalt teistest ühenduse selle valdkonna ettevõtjatest kannatavad hagejad Itaalia suhkrupeedi hinnatõusu, mis tuleneb tuletatud sekkumishinna kohaldamisest, ja selles liikmesriigis suhkruhinna languse, mis tuleneb Balkani riikidest pärit oleva suhkru impordi suurenemisest, koosmõju tõttu.

35 Selles osas tuleb märkida, et asjaolust, et teatud ettevõtjaid puudutab meede majanduslikult rohkem kui teisi, ei piisa, et järeldada, et see akt puudutab neid isiklikult (Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1999. aasta määrus kohtuasjas T-11/99: Van Parys jt v. komisjon, EKL 1999, lk II-2653, punkt 50 ja eespool punktis 18 viidatud 8. juuli 2004. aasta määrus Eridania jt v. komisjon, punkt 35).

36 Eltoodust tuleneb, et väidetav kahju, kui eeldada, et see on tõendatud, ei ole iseenesest selline, mis eristaks hagejaid eespool punktides 32 ja 33 viidatud väljakujunenud kohtupraktika tähenduses.

37 Hagejad väidavad sellegipoolest, et see kohtupraktika on eriti piirav ega taga tõhusat kohtulikku kaitset juhul, kui määrust kohaldatakse otse ja ilma siseriiklike ametiasutuste sekkumiseta.

38 Selles osas tuleb märkida, et isikutele peab olema tagatud neile ühenduse õiguskorrast tulenevate õiguste tõhus kohtulik kaitse ning et selline kaitse kuulub

õiguse üldpõhimõtete hulka, mis tulenevad liikmesriikide ühistest põhiseaduslikest printsiipidest. See õigus on tagatud ka EIÖK artiklitega 6 ja 13 (vt eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus komisjon *v. Jégo-Quéré*, punkt 29 ja viidatud kohtupraktika).

- 39 EÜ artiklitega 230 ja 241 ning EÜ artikliga 234 on loodud õiguskaitsevahendite ja menetluste terviklik süsteem, et tagada institutsioonide õigusaktide seaduslikkuse kontrollimine, usaldades selle ühenduse kohtutele (vt selle kohta Euroopa Kohtu 23. aprilli 1986. aasta otsus kohtuasjas 294/83: *Les Verts v. parlament*, EKL 1986, lk 1339, punkt 23). Selle süsteemi kohaselt võivad füüsilised ja juriidilised isikud, kes ei saa EÜ artikli 230 neljandas lõigus sätestatud vastuvõetavuse tingimuste tõttu ühenduse õigustloovaid akte otse vaidlustada, viidata kõnealuste aktide kehtetusele sõltuvalt olukorrast EÜ artikli 241 alusel ühenduse kohtus või siseriiklikes kohtutes, ning nõuda neilt, kes ei ole pädevad aktide kehtetuse üle ise otsustama (Euroopa Kohtu 22. oktoobri 1987. aasta otsus kohtuasjas 314/85: *Foto-Frost*, EKL 1987, lk 4199, punkt 20), Euroopa Kohtule selle kohta eelotsuse küsimuse esitamist (eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, punkt 40).
- 40 Seega peavad liikmesriigid kehtestama õiguskaitsevahendite ja menetluste süsteemi, millega oleks tagatud õigus tõhusale kohtulikule kaitsele (eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, punkt 41).
- 41 Selles kontekstis peavad siseriiklikud kohtud vastavalt EÜ artiklis 10 rõhutatud lojaalse koostöö põhimõttele tõlgendama ja kohaldama hagi esitamisega seotud siseriiklikke menetlusnorme viisil, mis võimaldab füüsilistel ja juriidilistel isikutel vaidlustada kohtus iga sellise nende kohta tehtud siseriikliku otsuse või muu meetme seaduslikkuse, mis on seotud mõne ühenduse õigustloova akti kohaldamisega nende suhtes, toetudes viimase kehtetusele (eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, punkt 42).

- 42 Euroopa Kohus on siiski leidnud, et füüsilisel ja juriidilisel isikul ei ole õigust esitada Euroopa Kohtule tühistamishagi sellise õigustloova akti nagu määrus kehtivuse vaidlustamiseks, mis ei erista teda analoogilisel viisil nagu otsuse adressaati, isegi kui Euroopa Kohus saab pärast siseriiklike menetlusnormide uurimist tõdeda, et neis ei ole antud füüsilisele ja juriidilisele isikule võimalust esitada hagi ühenduse vaidlustatud akti kehtivuse vaidlustamiseks. Selline võimalus tooks kaasa olukorra, et ühenduse kohtud uuriksid ja tõlgendaksid igal konkreetsel juhul siseriiklike menetlusnorme, mis aga väljaks nende pädevuse raamidest ühenduse õigusaktide seaduslikkuse järelevalves (eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus *Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu*, punktid 37 ja 43, ning eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus komisjon *v. Jégo-Quéré*, punkt 33).
- 43 Seega ei saa füüsiline ja juriidiline isik ühelgi juhul esitada ühenduse kohtusse tühistamishagi, isegi kui ilmneb, et siseriiklike menetlusnormide alusel ei ole tal võimalik vaidlustada ühenduse õigusakti kehtivust muul viisil kui alles pärast selle rikkumist (eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus komisjon *v. Jégo-Quéré*, punkt 34).
- 44 Käesoleval juhul tuleb rõhutada, et asjaolu, et vaidlustatud määrus on otsekohaldatav, ilma siseriiklike ametiasutuste sekkumiseta, ei tähenda iseenesest, et asjassepuutuv ettevõtja võib vaidlustada selle kehtivuse üksnes pärast selle rikkumist. Ei ole välistatud, et füüsilisel ja juriidilisel isikul, keda puudutab otseselt siseriikliku õiguse õigustloov akt, mida ei saa kohtus otse vaidlustada, on siseriikliku õiguse kohaselt õigus nõuda siseriiklikelt ametiasutustelt sellise seda akti puudutava meetme võtmist, mis on siseriiklikus kohtus vaidlustatav, nii et see isik saab asjassepuutuva akti kaudselt vaidlustada. Samuti ei ole välistatud, et ettevõtjal, keda vaidlustatud määrus otseselt puudutab, on siseriikliku õiguse kohaselt õigus nõuda siseriiklikelt ametiasutustelt sellise seda määrust puudutava meetme võtmist, mis on siseriiklikus

kohtus vaidlustatav, nii et see ettevõtja saab asjassepuutuva määruse kaudselt vaidlustada (vt selle kohta eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus komisjon *v. Jégo-Quéré*, punkt 35 ja eespool punktis 18 viidatud 8. juuli 2004. aasta määrus Eridania jt *v. komisjon*, punkt 41).

- 45 Sellist tõlgendust toetab käesolevas asjas ka asjaolu, et asjassepuutuvad suhkru- tootjad vaidlustasid pädevates Itaalia kohtutes vaidlustatud määrusega analoogsete määrustega kõigis Itaalia piirkondades turustusaastateks 1996/1997 ja 1997/1998 kehtestatud valge suhkru tuletatud sekkumishindade kehtivuse, ja need kohtud esitasid eelotsuse küsimused, mille alusel Euroopa Kohus tegi vastavad otsused 6. juulil 2000. aastal kohtuasjas C-289/97: Eridania (EKL 2000, lk I-5409) ja 12. märtsil 2002. aastal kohtuasjas C-160/98: Eridania (EKL 2002, lk I-2533).
- 46 Lisaks, nagu komisjon rõhutab ja hagejad isegi kinnitavad, on hagejad Tribunale amministrativo regionale del Lazio's algatatud menetluses vaidlustanud määrusega nr 1158/2003 valge suhkru tuletatud sekkumishindade turustusaastaks 2003/2004 kehtestamise kehtivuse. See, et see menetlus ei ole „siiani” viinud eelotsusetaotluse esitamiseni Euroopa Kohtule, ei tõenda, et hagejatel puuduks igasugune kohtulik kaitse, nagu nad väidavad. Seega puudub igasugune alus järeldada, et käesolevas asjas jäetakse hagejad ilma tõhusast kohtulikust kaitsesest, kui neil ei võimaldata esitada vaidlustatud määruse peale Euroopa Kohtusse tühista- mishagi.
- 47 Igal juhul, kuigi on tõsi, et määruse peale hagi esitamise sellist tingimust, et selline määrus peab puudutama füüsilist või juriidilist isikut mitte vaid otseselt, vaid ka isiklikult, tuleb tõlgendada tõhusa kohtuliku kaitse põhimõttest lähtudes, võttes arvesse erinevaid asjaolusid, mis hagejat teistest eristavad (vt selle kohta Euroopa Kohtu 2. veebruari 1988. aasta otsus liidetud kohtuasjades 67/85, 68/85 ja 70/85: Van der Kooy jt *v. komisjon*, EKL 1988, lk 219, punktid 14 ja 15; 16. mai 1991. aasta otsus kohtuasjas C-358/89: Extramet Industrie *v. nõukogu*, EKL 1991, lk I-2501,

punktid 13–17 ja 18. mai 1994. aasta otsus kohtuasjas C-309/89: Codorniu v. nõukogu, EKL 1994, lk I-1853, punktid 19–22), ei saa sellise tõlgendamise tulemusena jätta tähelepanuta tingimust, mis on sõnaselgelt asutamislepingus ette nähtud, sest nii ületataks sama lepinguga ühenduse kohtutele antud pädevust, kuna hetkel kehtiva süsteemi muutmine on EL artikli 48 alusel tegutsevate liikmesriikide pädevuses (eespool punktis 22 viidatud kohtuotsus Unión de Pequeños Agricultores v. nõukogu, punktid 44 ja 45 ja eespool punktis 27 viidatud kohtuotsus komisjon v. Jégo-Quéré, punkt 36). Sellises olukorras ei ole vastuvõetav hagejate väide, et EÜ artikli 230 neljanda lõigu asendamine tulevikus Euroopa põhiseaduse III-365 artikli lõikega 4 oleks „üksnes deklaratiivse” iseloomuga, kuna kõnealune leping ei saa enne oma jõustumist kehtivat süsteemi muuta (Esimese Astme Kohtu 16. veebruari 2005. aasta määrus kohtuasjas T-142/03: Post Plus v. komisjon, EKL 2005, lk II-589, punkt 81).

48 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et ei saa järeldada, et vaidlustatud määrus puudutaks hagejaid isiklikult Euroopa Kohtu ja Esimese Astme Kohtu sellistes asjades väljakujunenud kohtupraktika tähenduses.

49 Seega tuleb käesolev hagi jätta vastuvõetamatusse tõttu läbi vaatamata, ilma et Associazione nazionale bieticoltori, Consorzio nazionale bieticoltori ja Associazione bieticoltori italiani esitatud kostja nõuete toetuseks menetlusse astumise taotluste suhtes oleks vaja otsust langetada.

50 Viimasena tuleb märkida, et hagejad paluvad teise võimalusena Esimese Astme Kohtul tuvastada EÜ artikli 241 alusel baasmääruse artikli 2 õigusvastasus ja kohaldamatus.

- 51 Selles osas piisab, kui märkida, et EÜ artiklis 241 ette nähtud võimalus taotleda vaidlustatud rakendusakti aluseks oleva määruse või õigustloova akti kohaldamatajätmist ei ole iseseisev kaebeõigus ja sellise taotluse saab esitada vaid põhinõudega kaasneva nõudena. EÜ artiklile 241 ei saa toetuda, kui põhinõudes puudub kaebeõigus (vt Esimese Astme Kohtu 8. juuli 1999. aasta määrus kohtuasjas T-194/95: Area Cova jt v. nõukogu, EKL 1999, lk II-2271, punkt 78 ja viidatud kohtupraktika, ning eespool punktis 18 viidatud 8. juuli 2004. aasta määrus Eridania jt v. komisjon, punkt 48).
- 52 Käesolevas asjas on vaidlustatud määruse tühistamist puudutavad nõuded vastuvõetamatud, seega on ka eespool viidatud nõue osas, milles see on esitatud nende nõuete toetuseks, vastuvõetamatu (eespool punktis 18 viidatud 8. juuli 2004. aasta määrus Eridania jt v. komisjon, punkt 49).
- 53 Eeltoodust lähtudes tuleb käesolev hagi jätta vastuvõetamatuse tõttu täielikult läbi vaatamata.

Kohtukulud

- 54 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks ja kuna komisjon on seda nõudnud, mõistetakse komisjoni kohtukulud välja hagejatelt, kes ühtlasi kannavad ise oma kohtukulud.
- 55 Vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 4 kannab nõukogu ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (viies koda)

määrab:

- 1. Jätta hagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.**
- 2. Associazione nazionale bieticoltori, Consorzio nazionale bieticoltori ja Associazione bieticoltori italiani menetlusse astumise taotluste lahendamise vajadus on ära langenud.**
- 3. Mõista komisjoni kohtukulud välja hagejatelt, kes ühtlasi kannavad ise oma kohtukulud.**
- 4. Nõukogu kannab ise oma kohtukulud.**

28. juunil 2005 Luxembourgis.

Kohtusekretär

H. Jung

Koja esimees

M. Vilaras